

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029
II DALIES II SKYRIAUS PAPILDYMO PENKTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIIP-2639“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP NR. 18-2290) (TAIS NR. 18-15299)**

2019-01-03 Nr. NV-6

Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 II dalies II skyriaus papildymo penktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2639 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2639).

Dabartinė situacija: Projektas parengtas, vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. lapkričio 30 d. rezoliucija Nr. S-4201, dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. lapkričio 28 d. sprendimo Nr. SV-S-1004 „Dėl įstatymų projektų išvadų“, kurio 3 punktu paprašyta pateikti Vyriausybės išvadą dėl Įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2639.

Įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2639 teikėjas - Seimo narys Stasys Šedbaras (įstatymo projekto rengimą inicijavo Seimo narys, parengė Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas).

Įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2639 esmė:

Dažnai pasitaiko atvejai, kai fiziniai ar juridiniai asmenys vengia mokėti įstatymuose ir (ar) savivaldybių norminiuose administraciniuose aktuose nustatytus mokesčius, rinkliavas, kitas privalomas įmokas ar grąžinti jiems nepagrįstai išmokėtas sumas į valstybės, savivaldybių biudžetus ar valstybės pinigų fondus. Tačiau ne visiems viešojo administravimo subjektams, administruojantiems konkrečius privalomuosius mokėjimus ar iš biudžeto (fondo) išmokamas sumas, įstatymu yra suteikti įgaliojimai šias sumas išieškoti ne ginčo tvarka. Todėl administraciniais teismams neretai tenka nagrinėti administracines bylas pagal šių subjektų prašymus (pareiškimus) dėl minėtų sumų priteisimo iš jas privalančių mokėti (grąžinti) fizinių ar juridinių asmenų (skolininkų).

Teikiamu įstatymo projektu siekiama kuo labiau supaprastinti ir pagreitinti bylų dėl į valstybės, savivaldybių biudžetus ar valstybės pinigų fondus mokėtinų (grąžintinų) sumų priteisimo (išieškojimo) nagrinėjimą apygardų administraciniuose teismuose. Šiuo tikslu, įvertinus bendrosios kompetencijos teismų patirtį taikant atitinkamas CPK nuostatas, projektu siūloma *įtvirtinti teismo įsakymo, kaip papildomos procesinės priemonės*, be kita ko, sudarančios prielaidas veiksmingai ir greitai išieškoti į valstybės, savivaldybių biudžetus ar valstybės pinigų fondus mokėtinas (grąžintinas) sumas, *institutą*.

Projekto esmė: Projektu siūloma pritarti Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2639 atsižvelgiant į Projekte išdėstomas pastabas, esminė kurių yra pasiūlymas išplėsti siūloma reguliavimo apimtį įtvirtinant galimybę kreiptis su pareiškimu dėl teismo įsakymo išdavimo ne tik viešojo administravimo subjektams ar atitinkamus viešojo administravimo įgaliojimus turintiems, bet visiems asmenims.

Šis siūlymas išplėsti teisinį reguliavimą grindžiamas tuo, kad teisės doktrinoje išskiriami pagrindiniai administracinio proceso tikslai yra: pirma, užtikrinti administracinių subjektinių asmens

teisių gynimą (žmogaus teisių gynimą nuo viešojo administravimo subjektų neteisėtų veiksmų, valstybės tarnautojų teisių gynimą nuo administracijos savivalės ir savivaldos institucijų teisių gynimą nuo valstybės institucijų neteisėtų veiksmų); antra, užtikrinti viešosios valdžios veiklos teisėtumą. Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta, kad šalių procesinės teisės yra lygios. Šalių procesinių teisių ypatumus atskirų kategorijų bylose nustato specialūs įstatymai. Dėl šių priežasčių rengėjų vertinimu darytina išvada, kad teisės pasinaudoti teismo įsakymo išdavimo procedūra suteikimas tik viešojo administravimo subjektams ar atitinkamus viešojo administravimo įgaliojimus turintiems asmenims neatitiktų administracinio proceso tikslų ir principų, pažeistų administracinio proceso šalių procesinių teisių ir pareigų pusiausvyrą. Reglamentuojant analogišką institutą civiliniame procese, neišskiriama kokia nors konkreti kategorija asmenų, galinčių paduoti pareiškimą dėl teismo įsakymo išdavimo, be to, yra galimybė paduoti pareiškimą dėl panašių piniginių reikalavimų, kaip ir administraciniame procese, pavyzdžiui, kylančių iš darbo santykių.

Projektu taip pat teikiami kiti, techninio pobūdžio patikslinimai Įstatymo projektui Nr. XIII P-2639.

Derinimas: Projektas nebuvo derintas su atsakingomis institucijomis.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom: Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. sausio 2 d. išvadoje Nr. NV-4 Projektui pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Siūlome projektą svarstyti **Tarpinstituciniame pasitarime.**

Patarėjas

Audrius Kasinskas